

planinski

V E S T N

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895 >>>

11

3,40 EUR november 2012

TEMA MESECA

Doživljanje gora

INTERVIJU

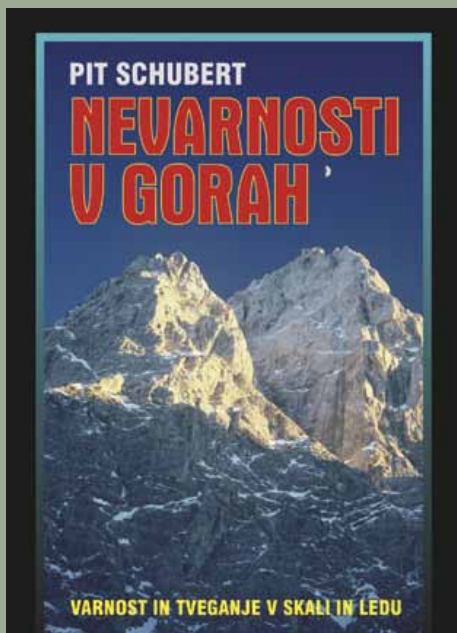
Monika Kambič
Aldo Zubin

Z NAMI NA POT

Jezersko
Mokrine

Nevarnosti v gorah (P. Schubert)

Knjiga svari planinca pred vsem, kar se mu lahko pripeti slabega v gorah. Opisani so dogodki, posledice, tudi nekaj sodnih epilogov in ugotovitev o objektivnih in subjektivnih vzrokih nesreč. Besedilo spremlja skoraj 300 odličnih slik.

Padeč, zdrs, strela, nepripravljenost ali pretirana samozavest, neznanje prizadetih, vremenske razmere, slaba oprema in še sto drugih vzrokov nesreč so po vsem svetu povzročitelji poškodb, smrti in škode. Tipični so za gorski svet in za ljudi, ki se tjakaj odpravljajo ne glede na njihov namen ali narodnost. Spričo tega nas med branjem ne bi smelo motiti, če se opisano ne dogaja pri nas, ampak v glavnem po nemških in avstrijskih hribih. Primeri se lahko kjerkoli v gorah, v tem je bistvo in univerzalnost priročnika na to temo.

Gre za dogodke, za točno in objektivno opredelitev. In za nauk, ki ga iz tega opisa pridobi bralec, ne glede na to, kje živi. Slovenski planinci dandanes hodijo, plezajo, smučajo in utirajo pristope na gore vsega sveta in prav tam poleg uspešnih podvigov doživljajo tudi marsikaj bridkega, še zlasti v okoljih, kakršnih v naših gorah niso vajeni.

Obseg: 271 strani.

Teža: 705,00 g.

PZS, 2001.

CENA: V času od 15. 11. do 14. 12. 2012 lahko knjigo kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 16,25 €* (redna cena: 32,50 €).

*DDV je obračunan v ceni.

Stroške poštne plača naročnik.

Informacije in naročila:

Slovenski planinski muzej

- Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana,

- telefon: 08 / 380 6730 ali faks: 04 / 589 10 35,

- e-naročila: info@planinskimuzej.si.

Planinska zveza Slovenije, Planinska založba,

- po pošti: Dvorakova ulica 9, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana,

- telefon: 01 / 43 45 684 ali faks: 01 / 43 45 691,

- brezplačna številka: 080 18 93,

- e-naročila: planinska.zalozba@pzs.si ali

- preko spletne trgovine PZS.

KOLENDARJI 2013

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1000 Ljubljana
p. p. 214

www.pzs.si

UTRINKI SLOVENSKEGA PLANINSTVA SHOOTING STARS OF SLOVENIAN MOUNTAINEERING

Koledar ob 120-letnici organiziranega planinstva v Sloveniji smo pripravili v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem in z izbranimi fotografijami, poslanimi na natečaj PZS.

Preplet sedanosti s preteklostjo ter zgodovinski pregled z arhivskimi fotografijami in opisi dogajanja skozi 120 let planinske organizacije daje vpogled v množičnost in pomembnost planinske dejavnosti v slovenskem prostoru. Besedilo je v slovenskem in angleškem jeziku. Koledar je oblikovan v retro slogu, koledarski del je opremljen trimesečno z luninimi menami. 13-listni koledar je tiskan na kvalitetnem papirju in vezan z zlato špiralo.

Format koledarja: 33 cm x 48 cm.

Možnost dotiska na pasici, višine 5 cm.

Cena z DDV: **3,90 €.**

POZDRAV Z GORA 2013 GREETINGS FROM THE MOUNTAINS 2013

V koledarju Pozdrav z gora 2013 so izbrane fotografije, ki so bile objavljene v Planinskem vestniku. Planinski vestnik je v več kot stoletnem izhajanju ogledalo dela planinske organizacije, gorniške kulture in odraz doživljanja gora Slovencev, pri katerem so sodelovali najvidnejši kulturni delavci, oblikovalci, pisatelji in fotografi. Fotografije na koledarju predstavljajo del gorske narave v različnih letnih časih, ki vas bodo spremljale skozi leto 2013. Koledarski del je opremljen trimesečno z luninimi menami. 13-listni koledar je tiskan na kvalitetnem papirju in vezan s špiralo v sredini. Format zaprtega koledarja: 40 cm x 30 cm, odprt format koledarja: 40 cm x 60 cm. Možnost dotiska na pasici, višine 5 cm.

Cena z DDV: **4,50 €.**

Naročila sprejemamo po e-pošti:

koledarji@pzs.si

in brezplačni tel. številki:

080 18 93 (24 ur/dan, vse dni v letu).

To je naš svet

Vladimir Habjan

Kraj in čas: konec oktobra, južna stena Planjave.

Iz najine pobude, da greva v južno steno Planjave, se nas skupaj nabere kar osem prijateljev, vsi člani Alpinističnega odseka PD Kamnik. Smer: Rupar-Križaj, ocena IV+/II-III, 300 m (po naši oceni je dolžina kar blizu 500 metrov). Še v noči se pobiramo po domovih in se naključno srečamo na križišču na obvoznici. Na Jermanci je prostora malo, a vendar skombiniramo tako, da sta oba avta "pod streho". Kratek dostop in že smo pod steno. Če smo še malo prej razmišljali o tem, da bi se ločili, saj tak "avtobusni" izlet v steni ni najbolj varen, so te misli enostavno odplavale – ne bomo se delili. Vsi se zapodimo v grapo in višje v plošče. Tam se nekateri že varujemo, drugi ne. Eden drugemu pomagamo, si popravljamo opremo, se šalimo in se neizmerno zabavamo. Fantje se zapodijo naprej in iščejo prehode. Do kotanje nam je smer znana (z Ireno sva že plezala Grapo), potem gre v "neznano". Formiramo naveze, kakor je pač kdo pri roki, po trije, po dva. Gredina se konča v gladki steni, zato zavijemo po strmi polici levo. Uroš potegne naprej, ostali mu sledimo. Stena se postavi pokonci. Spet potegne Uroš. Spremljamo vsak njegov gib, visi nad globino, a počasi in vztrajno pridobiva metre in ... čez je! Eden po eden premagujemo težko mesto, Irena vmes zapoje, da čez steno zavalovi še pesem. Kar toplo nam je pri srcu. Toplo pa je tudi drugače, saj je za oktober neizmerno vroče. Eden privleče kremo, drugi pijačo, tretji čokolado. Mažemo se, pijemo, jemo. Spet se zapodimo v plošče, naveze formiramo, kot je kdo pri roki, vendar vemo, da je vsak vodja naveze suveren. Stena se končno položi. Še malo ruševja in poležemo po tleh. Občutek je močan in prijeten. Kaj je boljšega kot v odlični družbi preplezati zanimivo smer, kjer eden drugemu pomagamo in se obenem zabavamo? Še skupinska fotka in gremo dol. V sestopu z Ireno sodelujeva še v kratki reševalni akciji, ostali naju medtem počakajo in že smo v dolini. Jaz z zatečenim kolenom, da me morajo kolegi podpirati do avta, drugi veselo proslavijo, kasneje še pri Urošu doma na žegnanjski ...

To je zame pravo doživljanje gora.

Tri dni kasneje, okoli ene ponoči, dolina Kamniške Bistrice.

S težkim nahrbtnikom stojim na Malih vratcih nad Kokrskim sedlom (koleno je že OK). Luna daje dovolj svetlobe, da se vidijo obrisi gora, dolina pa je v gosti megli. Malce pihlja, veter pa daje občutek življenja, da vse to, kar vidim, ni le mirujoča slika. V južni steni se tu in tam prikažejo drobne lučke. To so kolegi, ki plezajo do ponesrečenke. Nekje sredi stene je in rabi našo pomoč. Pet jih je tam, ostali vso noč tovorimo opremo do tja. Tu sem, v svetu, kjer neizmerno uživam, ki me izpolnjuje do zadnje biti, v svetu, ki ga poznam in obvladam, s kolegi, na katere se lahko kadarkoli zanesem, in s poslanstvom, ki ne potrebuje nobenih dodatnih pojasnil. Naša ekipa je kombinacija starih mačkov in zagnanih mladcev, različnih sposobnosti, a vseh z istim ciljem – pomagati sočloveku. Pleza tisti, ki je tisti hip najbolj vplezan, najtežjo vrv nosi tisti, ki je najkrepkejši, naprej gre tisti, ki je najhitrejši ... vsi za enega, eden za vse.

Tudi to je zame pravo doživljanje gora.

Epilog je verjetno znan: plezalko je naslednji dan odpeljal helikopter, čeprav je dan prej kazalo, da to ne bo mogoče. Mi pa smo se že ponoči prebili do nje, prav tako zdravnik, in ji nudili zdravniško oskrbo.

Danes, tu.

Prelistavam revijo, ki jo držite v rokah. Jaz še v elektronski verziji, vi že v tiskani. Prinašamo vsebine, ki vam skušajo približati gore. To je svet, v katerem uživamo, ki nas izpolnjuje, sprošča, ki si ga želimo še bolj spoznati, kjer si želimo biti.

Verjamem, da je tudi z branjem možno polno doživljanje gora. Uživajte torej v tem svetu!

Z NAMI NA POT – OPISI TUR

- 33 Virnikov Grintovec
- 33 Pristovski Storžič
- 35 Goli vrh
- 35 Veliki vrh
- 37 Soteska Garnitzenklamm
- 37 Konjski špič/Roškofel/Monte Cavallo di Pontebba
- 39 Krniške skale/Gartnerkofel
- 39 Veliki Koritnik/Trogkofel/Creta di Aip

UVODNIK

- 1 **To je naš svet**
Vladimir Habjan

DOŽIVLJANJE GORA

- 4 **Gore vidimo, slišimo, čutimo ...**
Z Belce na Sleme
Marjan Bradeško

DOŽIVLJANJE GORA

- 6 **Likovno upodabljanje gorske krajine**
Pričarati občutenje, ki se ga sami ne zavedamo
Danilo Cedilnik Den

DOŽIVLJANJE GORA

- 8 **Občutki pri fotografiranju v gorah**
Včasih so močnejši skozi objektiv
Stane Klemenc

DOŽIVLJANJE GORA

- 10 **S filmsko kamero po gorah**
Zgodbe, polne življenjskih resnic in razmišljanja
Tine Marenče

DOŽIVLJANJE GORA

- 11 **Moč in zadrega besede**
Opisovanje lepote gora in njihovo doživetje
Igor Škamperle

INTERVJU

- 14 **Tudi trma je dobra lastnost**
"Multi" Monika Kambič
Marta Krejan

MINIATURA

- 17 **Poti in stranpoti okoli Korošice**
Breda Posl

REŠEVANJE NEKOČ

- 18 **Leto 1946**
Po sledih prve reševalske zgodbe
France Zupan

RAZMIŠLJANJE

- 23 **Spomin in opomin**
Ob bližnji stoletnici rojstva Vlasta Kopača
Borut Peršolja

NEDELJSKI IZLET

- 24 **Lep vrh nad božjepotno vasico**
Kamniti lovec – Cima del Cacciatore (2071 m)
Olga Kolenc

Z NAMI NA POT

- 28 **Majhna deželica, obdana okrog in okrog od visokih gora**
Jezersko
Vid Pogačnik

Z NAMI NA POT

- 41 **Gore nad priljubljenim smučiščem**
Mokrine/Naßfeld/Passo di Pramollo
Janja Lipužič

Vsebine vseh Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si

Jalovec s Slemena
Foto: Oton Naglost

Z OTROKI V HRIBE
46 Prvič – in za dolgo ne več?!
Naš družinski planinski izlet
Mateja Pate

PRIPETLJAJI V KITAJSKIH GORAH
48 Treking, kjer se je zgodilo skoraj vse
"Hribolazenje po kitajsko"
Mateja Komac

INTERVJU
52 Tiste stezice, k' so včasih bile
Aldo Zubin jih trga pozabi
Marjan Bradeško

RAZMIŠLJANJE
55 Alpinizem in mi
Medčloveški odnosi v gorah
Vanja Sossou

ZGODOVINA PLEZALIŠČ
56 Vipavska Bela
Nekaj spominov o nastajanju priljubljenega plezališča
Helena Škrl

TRIGLAVSKI NARODNI PARK
58 Pirotehnika – ne!
Ozaveščevalna akcija Triglavskega narodnega parka
Tanja Menegalija

OBNOLJIVE ALPE
60 Zanimiv, raznolik in vsebinsko bogat alpski teden
Herman Berčič

GORNIŠKA MEDICINA
62 Poškodbe v gorah
Poškodbi, značilni za plezalce
Petra Zupet

ANKETA
64 Kri mlada pravi: poskočiva! Kri stara pa: posediva!
Rezultati ankete, priložene septembrski številki

VARSTVO NARAVE
66 Gobe na suhih travnikih
Glive vlažnice
Dušan Klenovšek

64 NOVICE IZ VERTIKALE

69 ŠPORTNO PLEZANJE

69 NOVICE IZ TUJINE

70 PISMA BRALCEV

70 PLANINSKA ORGANIZACIJA

72 GORSKO REŠEVANJE

72 V SPOMIN

planinski VESTNIK
REVILJA ZA LJUBITELJE GORA

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
112. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

dr. Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika),
Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate, Dušan Škodič

ZUNANJA SODELAVCA:

Tina Leskošek, Gorazd Gorišek

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar,
Katarina Marin Hribar

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6150 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

MODRA ŠTEVILKA
080 18 93

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Zadnji sončni
žarek se posavlja. Škratica v pozni jeseni: hladna,
turobna, tiha ... Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.